

ljubili, da bodo vso svojo skrb obrnili na obranitev sv. vere in pravice katoliške Cerkve. Potem so molili vero in prisegnoli na apostolske določbe ali konstitucije, imenovali 11 novih škofov in naposled amerikalnega nadškofa Mak-Kloskey-ja sprejeli med kardinale. Nemški cesar, stari 81letni Viljelm je v Berlinu zbolel. — Francoski liberalci so v državnem zboru sklenoli 5000 milijonov dolga državi naložiti in z denarjem železnice staviti, kanale delati itd. V resnici pa hočejo svojim prijateljem pomagati do zaslužkov in dobičkov na račun davkeplačilcev; to je že tako liberalna navada! Zaslepljeno in oropano ljudstvo se pa prepozno kesá. — Angleški minister Derby, ki je do sedaj bil za mir z Rusijo, je odstopil, na njegovo mesto je prišel Salisbury, ki je za vojsko vnet. Tudi angleška kraljica, ob enem indijska cesarica, je Rusom sovražna in je v Indiji dala več milijonov razglasov razdeliti, v katerih pravi, da se Indiji bližajo resni časi in da naj bode vsak cesarici zvest; ob enem se je 120.000 mož pozvalo pod puško z 420 kanoni, neizmerno veliko streljiva in orožja se razvaža v Malto in zadnji čas tudi v Kolumbijo in Kanado. Bati se je torej že precej močno, da zaradi gnjilega Turka počí svetovni boj med Rusijo in Angleži. Slednji skušajo pridobiti Avstrijo, Italijo, katerej Albanijo ponujajo, potem Grčijo in egiptčanskega vice-kralja.

Turške homatije postajajo čedalje bolj zamotane in namesto komaj sklenjenega miru žuga novo krvi prelivanje. Krivi so temu največ pohlepni Angleži. Jihovo brodovje — 6 velikanskih oklopnih preži celo blizu Carigrada in pazi na vsako gibanje Rusov. Vsled tega se tudi ruski car pripravja na neizogibni boj. Vsa ruska deželna bramba je pozvana, v Petrogradu je odhajajočim rezervistom djal slavni car: „če pridete v ogenj, zaupam, da bodete enako hrabri, kakor vaši tovariši“. Iz Kišenjeva prodirajo številna krdela v Rumunijo, ruska vojska na Turškem se zbira ob Donavu, v Sofiji in okoli Carigrada; tukaj je vse z šancami obdano in slišati je, da so ruski vojaki angleške mornarje, ki so prišli v sv. Štefan gledat in vohat, hudo pretepli. V Carigradu so ruski generali najeli 300 hiš in glavni stan bo kmalu tje prestavljen in tedaj bo bržčas počil boj z Angleži, ki bodo mesto začeli z bombami pometati. V Petrogradu so se zbrali poslanci ruskih plemičev, ki so sklenoli carju ponuditi 100.000 prostovoljcev in 100 milijonov rubljev. Izpuščanje turških jetnikov se je naglo ustavilo. Turški sultan je namreč v največji zadregi, ne vé ali bi z Rusom ali z Angležem potegnul; najrajše bi miroval, ali to ni mogoče, in bržčas bodo ravno Angleži največ krivi, če bo Turčija v rusko-angleškem boju popolnem zmleta, kakor miš med dvema mlinskima kamnoma. Turška vojska je zapustila Šumlo in se pobira sedaj tudi iz Varne; Osman-paša sestavlja novo vojsko v Mazlaku in na azijski strani Bosporja; tudi Hercegovino zapuščajo Turki; v Tesaliji se pa hudo

bijejo z greškimi vstaši; 27., 28., 29. marca bil je strašen boj pred mestom Volo. Se le tretji den so Turki vstaše razbili in za njimi vdrli v Makrinico in druge vasi, kder so strašno umarjali in vse požigali; tudi angleški konzul Oblé je med ubitimi. Na Kandiji imajo Turki še samo 4 mesta in ob Evfratu so vstali zoper nje Arabi, podščuvani od Angležev, ti grabeži hočejo baje zasesti tudi Egipt, otoke: Ciper, Skiros, Eubejo, in v Grčiji izbarkati 4 vojne oddelke! Spomlad bo zopet kakor lani — krvava!

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko-krajepisna črtica.)

I. Lega. Starodavno, nekdanj slavno, mesto Celje leži pod 32° 54' izhodnje dolgosti in 46° 14' severne širokosti, v južno-vzhodnjem kotu krasne Savinjske doline, na levem bregu bistre Savinje, v katero se ondi izliva vijugasta Voglajna združena s Hudinjo. Od glavnega štajerskega mesta Gradca je Celje oddaljeno 16³/₄ milj; nad morjem je izvišeno 234.156 metrov ali 741 dunajskih čevljev, in pokriva 166.473 Hkt. ali 289 oralov 828⁰ zemlje. Po svoji zemljepisni legi in po državnih in trgovinskih razmerah se sme Celje imenovati glavno mesto Malega Štajerja, kajti skoro vsi štajerski Slovenci se morajo v svojih domačih in javnih zadevah in potrebah v Celje obračati. Prebivalci mesta in okolice so po veri katoličani izvemši šako priseljenih Nemcev, ki se protestantom prištevajo; po narodnosti pa so Slovenci, vendar kakor skoro po vseh slovenskih mestih tako ponemčeni, da bi jih ne spoznal, če bi jih ne izdajala imena. Po najnovejših izkazih šteje Celje 4224 duš (2153 moških in 2071 ženskih) prebivajočih v 240 hišah; in sicer ima mesto 3445 duš in 176 hiš; graško predmestje 550 duš in 35 hiš; ljubljansko predmestje 163 duš in 22 hiš in vodno predmestje 66 duš in 7 hiš. Predmestje na Bregu (Rann) spada že k celjski okolici in ima 223 duš in 21 hiš. Prebivalce celjskega mesta vodi mestno starašinstvo, ki obstoji iz župana in 23 mestnih odbornikov in imajo lastna pravila (statut). Okoličani pa imajo svoje občinsko predstojništvo. V verskem oziru spadajo Celjani z okolico vred pod mestno faro sv. Daniela, ki šteje 7253 duš v občinah: mesto Celje in celjska okolica, h kateri spadajo vesnice: Gabrije, Spodnja Hudinja, Gorja Hudinja, Dobrava, Sokrovec, Ostrožno, Medlog, Ložnica, Lava, Breg, Šmiklavski vrh, Lisce, Košnica, Zagradom, Pečovnik, Sovodna in Pristova. Vsak mestni župnik je ob enem infulirani opat in dekan celjske dekanije, pod katero dohajajo fare: Celje, Žalec, Gotovlje, Teharje, Griže, sv. Peter v Savinjski dolini, sv. Jakob v Galiciji in Polzela. Uradi. Poleg župnijskega, dekanijskega in mestnega urada imajo še v Celju sledeči uradi svoj sedež: c. k. okrožna sodnija

kot prva instanca za celi mariborski okrog ali slovenski Štajer. C. k. okrajna sodnija za celjski sodnijski okraj, ki obsega mesto Celje in sledeče občine: Celjska okolica, Dobrna, Sv. Juri pri južni železnici, Griže, Val. Pirešee, Gotovlje, Vojnik, Kostrievnica, Prežin, sv. Martin v Rožni dolini, Nova cerkev, sv. Pavel pri Preboldu, sv. Peter v Savinjski dolini, Petrovče, Primož, Žalec, Frankolovo, Svetina, Tebarje in Višnja ves. Celjski sodnijski okraj obsega 42472.098 Hkt. zemlje, na kateri prebiva v 6541 hramih 36958 duš. C. k. okrajno glavarstvo obsegajoče sodnijske okraje: Celje, Vransko, Gornji grad, Konjice, Šmarije in Laško; to je celi jugozapadni del Štajerske dežele, kder na 200077.575 Hkt. zemlje v 83 občinah in 22205 hišah prebiva 118.057 duš, če mesta Celja ne vštujemo. C. k. okrajni rudarski urad (Revier-Bergamt). Potem so v Celju vsi drugi potrebni in v mestih navadni uradi, namreč: c. k. davkarija, pošta, telegrafijska postaja, okrajni zastop, okrajni šolski svet, mestni šolski svet, žendarmerijska in finančna straža. Dalje imajo v Celju svoje sedeže: okrajni zdravnik, okrajni inženir, finančni nadzornik, in okrajni živinozdravnik. Zdravnikov je navadno po pet, padarja dva, lekarja tudi dva; odvetnikov po pet in c. k. biležnika dva. Vojaška posadka obstoji iz bataljona lovcev. Šole in izobraževališča so peterorazredna fantovska in četverorazredna dekliska šola za mesto, in dvorazredna fantovska in dvorazredna privatna dekliska šola za okolico. Vodstvo privatne dekliske šole v okolici so prevzele šolske sestre iz Maribora. Po tem še je v Celju deželna mestjanska šola in c. k. višja gimnazija. Dobrodelne naprave so bolnišnica s postrežbo usmiljenih sester, ubožnica za onemogle revne mestjane, društvo v podporo ubožcev, vojaška bolnišnica v ljubljanskem predmestju in hranilnica mestne občine. Društva se nahajajo vsakovrstna in v obilnem številu, vendar nobeno ne razvija posebnega življenja. Za Slovence obstoji slovenska čitalnica, ena izmed prvih, ki so bile ustanovljene. V vseh drugih društvih prevladuje nemški duh, postavimo: Casina, pevsko društvo, telovadno društvo, prostovoljna požarna straža, c. k. kmetijska podružnica, Fortschrittverein i. t. d. Ptujci, ki pridejo po letu v Savinjske kopeli, se rajši zabavljajo po krasni okolici, nego v tesnih prostorih raznih društev, po zimi pa jih je pre-malo za živo društveno življenje.

Smešničar 14. Na klop pred krčmo se je zvrnil zastaran pijanec ter je začel tako sam pri sebi modrovati: oj nepokorno žganje, kako nevbogljiv hlapec si ti, jaz sem te poslal v želodec, ti pa si mi všlo v glavo, oj nepokorno žganje!

Razne stvari.

(Zadnja številka „Slov. Gospodarja“) bila je od g. Seederja, okrajnega glavarja, konfiscirana zaradi dopisa iz Slovenskih gor, ki je poročal,

kako se je ondi za kandidata Seederja agitiralo. Okrožna sodnija celjska je konfiskacijo že potrdila in izrekla prepoved daljšnjega širjenja 13. številke in uničenje vseh pograbljenih iztisov. Zoper to razsodbo bo urednik ugovarjal.

(Podpore dušnim pastirjem) v lav. škofiji za l. 1877. bode se razdelilo 26.277 fl.

(Misijon) obhajali so meseca marca čč. očetje lazaristi pri sv. Lovrencu v Stranica, in čč. očetje jezuiti pri sv. Jožefu nad Mariborom. Mnogo ljudstva se je misijona vdeležilo. Bog plati vsem, ki so pripomagali.

(Šolske novosti.) Nadučitelj je postal g. Jan. Kocuvan v Žavcu, g. Martin Kompost v Celnici; učitelj je imenovan g. Leopold Čebul v Arnvasi, g. Franc Golob pri sv. Trojici. Službeno doklado dobijo g. Boštjančič pri sv. Juriju na Šavnici; g. Karl Sorko v št. Ilju in g. Simonič v Cmureku. Vdovi Marija Köchl in Liza Postružnik dobite penzije in odgojitevske doneske za otroke.

(Zastran zavarovanja cerkvenih postopij) naznanja g. inženir Simetinger, da bo svoje potovanje po župnijah še le po velikej noči zopet nadaljeval, ker so g. župniki sedaj z cerkvenimi opravili itak preobloženi.

Dražbe III. 5. aprila Štefan Stern v Slivnici 5856 fl. Gregor Jagodič v Rogacu; 8. aprila Mat. Mlinar v Oplotnici 1490 fl. 9. aprila Martin Bogovič v Sromljah 1375 fl. 10. aprila Franc Kranje v Krčovini 350 fl. Anton Kolarič v Borovcih 1750 fl.; Marija Heumaier v Mariboru 13280 fl.

Listič uredništva. Vse hvale vrednemu dopisniku iz Celja nismo mogli 2 hudičev v „Gosp.“ djati, ki sta pri sv. Jožefu razsajala, preveč velikih gospodov je v uradnika tiščalo. G. Greil; nemogoče, dr. L. . . er bi bil žaljen.

Loterijske številke:

V Gradcu 30. marca 1878: 16, 12, 46, 19, 79.
Na Dunaju „ „ 73, 55, 75, 51, 17.
Prihodnje srečkanje: 13. aprila 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrib.

1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	80	6	60	6	30	3	60	6	70	6	40	7	80
Ptuj	8	60	6	—	5	50	3	40	6	10	6	—	6	90
Ormuž	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec	9	27	6	21	6	18	3	53	6	—	6	30	6	50
Celovec	9	35	6	22	6	50	3	12	5	72	4	46	6	28
Ljubljana	10	26	6	68	5	92	3	77	6	88	7	3	6	83
Varaždin	8	80	7	—	6	—	3	60	6	40	6	80	7	—
Zagreb	8	90	7	—	5	20	3	20	6	40	7	60	7	40
Dunaj	12	27	8	65	9	75	7	22	8	50	—	—	—	—
Pešt } 100 Kgr.	11	28	7	63	8	80	6	75	7	38	5	—	—	—